

მოკლე მიმოხილვა

უკანასკნელი 13 წლის განმავლობაში საქართველოს ჯანდაცვის სექტორში გატარებული რეფორმების შედეგად საგრძნობლად გაუმჯობესებულია სისტემის ეფექტიანობის მაჩვენებლები და ქვეყნის ჯანდაცვის სისტემა მეტად არის დაახლოებული ევროპულ სტანდარტებთან.

1990 წელს, ჯანდაცვის სექტორში სახელმწიფო ხარჯები ერთ სულ მოსახლეზე 149 აშშ დოლარს შეადგენდა. 1991 წელს, დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ, ეს მაჩვენებელი 0.5 აშშ დოლარამდე შემცირდა, 2002 წლისთვის გაიზარდა 64 აშშ დოლარამდე, ხოლო 2002 წლიდან 2013 წლამდე თითქმის ექვსჯერ გაიზარდა და 350 აშშ დოლარი შეადგინა. აღსანიშნავია, რომ ანალოგიურ პერიოდში, ერთ სულ მოსახლეზე მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდა უფრო ნაკლები (4.6-ჯერ) იყო, 779 აშშ დოლარიდან 3,597 აშშ დოლარამდე.

დაწყებული 2003 წლიდან, რეფორმების მიზანი ჯანდაცვის პოლიტიკის ლიბერალიზაცია და სექტორში კერძო კომპანიების ჩართულობის გაზრდის გზით კონკურენტული გარემოს შექმნა იყო. 2007 წელს მთავრობამ შეიმუშავა საავადმყოფოების პრივატიზების გეგმა. იმავე წელს, მთავრობამ დაიწყო კერძო სამედიცინო სადაზღვევო პოლისების შეძენა მოსახლეობის სოციალურად დაუცველი ნაწილისთვის (მთლიანი მოსახლეობის 21.3%). აღნიშნულმა ინიციატივამ ხელი შეუწყო სადაზღვევო ბაზრის გაფართოებას და კერძო სადაზღვევო კომპანიებს შორის კონკურენციის ზრდას საჯარო დაფინანსების მოსაპოვებლად. რეფორმების შემდეგ კერძო სადაზღვევო ბაზარი ათჯერ გაიზარდა და 2014 წლის ბოლოსთვის 500,000 ბენეფიციარს ითვლიდა. 2010 წელს საავადმყოფოების პრივატიზების გეგმაში ცვლილებები შევიდა. ეს ცვლილებები სახელმწიფოს მხრიდან სადაზღვევო კომპანიების წახალისებას ითვალისწინებდა, რათა მათ ინვესტირება მოეხდინათ საავადმყოფოების განვითარებაში და მათი ოპერირებაც საკუთარ თავზე აეღოთ. 2012 წელს საჯარო სადაზღვევო პოლისები გაცემული იყო მოსახლეობის 41.1%-ზე. 2014 წლის ბოლოსთვის, კერძო სადაზღვევო კომპანიები საავადმყოფო საწოლების 84.3%-ს ფლობდნენ. მთლიანი სამედიცინო სადაზღვევო პრემიების მოცულობა 2014 წელს 74.1 მილიონ აშშ დოლარს გაუტოლდა და მთლიანი სადაზღვევო ბაზრის 43.2% შეადგინა.

2013 წელს საქართველოს მთავრობამ დაიწყო საყოველთაო ჯანდაცვის სისტემის დანერგვა, რომელსაც მთელი მოსახლეობა უნდა მოეცვა. აღნიშნულმა რეფორმამ სადაზღვევო კომპანიების როლი შეამცირა, რადგან საჯარო ფინანსები სადაზღვევო კომპანიების გვერდის ავლით, პირდაპირ პროვაიდერებისაკენ

სრული კვლევა ხელმისაწვდომია ინგლისურ ენაზე, ჩვენს ვებ-გვერდზე:

gtresearch.ge

მიიმართა. 2013 წლის ბოლოს 150-მდე ახალი საავადმყოფო ფუნქციონირებდა. საავადმყოფოების ახალი მფლობელების მიერ განხორციელებული ინვესტიციებით მოხდა ინფრასტრუქტურის განახლება და თანამედროვე აღჭურვილობის შეძენა, ასევე ადამიანური რესურსების განვითარება. განახლებულმა საავადმყოფო ინფრასტრუქტურამ და საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამამ სამედიცინო მომსახურება უფრო ხელმისაწვდომი გახადა და შედეგად, პაციენტთა კმაყოფილების დონე 96.4%-მდე გაიზარდა.

ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებამ, სახელმწიფო დაფინანსებისა და მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდამ ხელი შეუწყო ჯანდაცვის სისტემის მაჩვენებლების საგრძნობ გაუმჯობესებას და სამედიცინო მომსახურება შედარებით ხელმისაწვდომი გახადა. თუმცა, წარმატების მთავარი წინაპირობა ჯანდაცვის სისტემის ეფექტიანობის გაუმჯობესებაა; ამ მიმართულებით, რამდენიმე შესაძლებლობას ვხედავთ: 1) ექთნებთან შედარებით ექიმების ჭარბი რაოდენობის გამო, ექიმები ხშირად ექთნების ფუნქციებსაც ითავსებენ, მაშინ როდესაც მათი ანაზღაურება ექთნების ანაზღაურებას მნიშვნელოვნად აღემატება; აღნიშნული პრაქტიკა საგრძნობლად ზრდის სამედიცინო მომსახურების გაწევის ხარჯებს და იწვევს საექიმო კვალიფიკაციის არაეფექტიან გამოყენებას. 2) არასათანადოდ განვითარებული ამბულატორიული/პირველადი ჯანდაცვის ინფრასტრუქტურა; ამბულატორიული მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებით შესაძლებელია ქრონიკული დაავადებების თავიდან აცილება და სამედიცინო ხარჯებში პირადი დანახარჯების წილის შემცირება, რომლის მნიშვნელოვანი ნაწილიც (40%) მედიკამენტებზე იხარჯება. 3) ხარჯების შემცირება შესაძლებელია საავადმყოფოების ინფრასტრუქტურის განახლებით. 4) არასაკმარისი ტექნოლოგიის პრობლემა შეიძლება გადაიჭრას სექტორში კონსოლიდირებით, რაც ინვესტირების ახალ შესაძლებლობებს გააჩენს. საქართველოში ამბულატორიული და კლინიკური მომსახურების ფრაგმენტაციის გათვალისწინებით, სექტორში კონსოლიდაცია მნიშვნელოვან დანაზოგებს გააჩენს და სამედიცინო ოპერატორებს საშუალებას მისცემს დამატებითი ინვესტიციები განხორციელონ სამედიცინო აღჭურვილობის გაუმჯობესებისა და განახლების მიზნით.

შეჯამების სახით შეიძლება ითქვას, რომ ჯანდაცვის სისტემის რეფორმირებამ ხელი შეუწყო სექტორში კონკურენტული გარემოს განვითარებას კერძო კომპანიების მოზიდვის გზით. კერძო საავადმყოფოების ოპერატორებმა სექტორში მნიშვნელოვანი ინვესტიციები განხორციელეს. ყოველივე ზემოაღნიშნული, ჯანდაცვის სამინისტროს პოლიტიკის ლიბერალიზაციასთან და სახელწიფოს მიერ სამედიცინო დაფინანსების ზრდასთან ერთად, საქართველოში სამედიცინო სექტორის მდგრადი განვითარებისათვის ხელსაყრელ გარემოს ქმნის.

სრული კვლევა ხელმისაწვდომია ინგლისურ ენაზე, ჩვენს ვებ-გვერდზე:

gtresearch.ge

მნიშვნელოვანი შეტყობინება

ეს დოკუმენტი მკაცრად კონფიდენციალურია და მომზადებულია სს "გალტ ენდ თაგარტი" ("Galt & Taggart") მიერ, რომელიც არის სს საქართველოს ბანკის ჯგუფის ("ჯგუფი") წევრი, მხოლოდ საინფორმაციო მიზნებისთვის და მასში ნახსენები კომპანიებისგან დამოუკიდებლად. ეს დოკუმენტი არ წარმოადგენს რაიმეს ნაწილს და არ უნდა იქნას განხილული, როგორც შუთავაზება ან კლიენტების მოზიდვა ან მოწვევა რაიმე აქტივების ყიდვისთვის ან გაყიდვისთვის, ან გამოწერისთვის და ამ დოკუმენტის არცერთი ნაწილი არ ქმნის საფუძველს კონტრაქტისთვის ან ვალდებულებისთვის და არ შეიძლება განხილული იყოს, როგორც რეკომენდაცია რაიმე მსგავსი ქმედებისთვის.

გალტ ენდ თაგარტი უფლებამოსილია აწარმოოს პროფესიონალური აქტივობა საქართველოს ბაზარზე. ამ დოკუმენტის ცირკულირება გარკვეული იურისდიქციების ფარგლებში შეიძლება აკრძალული იყოს კანონით. პირებს, რომელთა მფლობელობაშიც ეს დოკუმენტი აღმოჩნდება, გალტ ენდ თაგარტისგან მოეთხოვებათ დაიცვან ყველა ის შეზღუდვა, რომელიც მოქმედებს მათ მიმართ. ეს დოკუმენტი არ არის განზრახული გავრცელებისთვის, პირდაპირ ან ირიბად, ან გამოყენებისთვის ნებისმიერი პირის ან ორგანიზაციის მიერ, რომელიც არის რაიმე ადგილის, სახელმწიფოს ან სხვა რაიმე იურისდიქციის მკვიდრი ან მოქალაქე, სადაც ამგვარი გავრცელება, პუბლიკაცია, ხელმისაწვდომობა ან გამოყენება კანონის ან რეგულაციის საწინააღმდეგო იქნებოდა ან რომელიც მოითხოვდა რეგისტრაციას ან ლიცენზირებას ამგვარი იურისდიქციის ფარგლებში.

ინვესტიციები (ან მოკლევადიანი გარიგებები) განვითარებად ბაზრებზე დაკავშირებულია მნიშვნელოვან რისკთან და მერყეობასთან და შეიძლება არ იყოს ყველასთვის შესაფერისი. ამ დოკუმენტის მიმღებმა პირებმა უნდა მიიღონ საკუთარი საინვესტიციო გადაწყვეტილებები, რომლებიც მათ მიანიჭათ სწორად, მათ საკუთარ ამოცანებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე დაყრდნობით. ამ პროცესში ამგვარი მიმღები პირები დარწმუნებული უნდა იყვნენ თავიანთ ქმედებებში, როცა ახორციელებენ რისკების შეფასებას, რომლებიც დამახასიათებელია განვითარებად ბაზრებზე ინვესტირებისთვის, მათ შორის პოტენციური პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა, სხვა პოლიტიკური რისკები, კრძოლი, ცვლილებები კანონებში და ტარიფებში, აქტივების ნაყოფიერება ან ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი.

გალტ ენდ თაგარტის ან ჯგუფის რომელიმე წევრის ან მათი დირექტორების, თანამშრომლების, ფილიალების, მრჩეველების ან აგენტების, ან რომელიმე სხვა პირის მიერ არ მომზადრან რაიმე რწმუნების, გარანტიის ან ვალდებულების წარდგენა ან აღება, ამკარად გამოხატულის ან ნაგულისხმევის, და ამ დოკუმენტს არ აქვს პრეტენზია მასში არსებული ინფორმაციის უტყუარობაზე, სისწორეზე და ამოწურავობაზე (და იმაზე, რომ რაიმე ინფორმაცია არ არის გამოტოვებული ამ დოკუმენტიდან) და არ შეიძლება მასზე დაყრდნობა. ეს დოკუმენტი არ უნდა განიხილებოდეს, როგორც ბაზრების, ინდუსტრიების და/ან კომპანიების სრული აღწერა, რომლებიც მასში არის ნახსენები. ამ დოკუმენტის არცერთი ნაწილი არ წარმოადგენს სამართლებრივ, საინვესტიციო, ბიზნეს ან საგადასახადო რჩევას, წარსულის ან მომავლის მიმართ, გალტ ენდ თაგარტის ან ჯგუფის რომელიმე წევრის ან მათი დირექტორების, თანამშრომლების, ფილიალების, მრჩეველების ან აგენტების მხრიდან. დოკუმენტის მიმღებებს მოეთხოვებათ ჩაატარონ მათი საკუთარი დამოუკიდებელი კვლევა და შეფასება ამ დოკუმენტში განხილულ საკითხებთან დაკავშირებით. ნებისმიერი საინვესტიციო გადაწყვეტილება მიღებული უნდა იქნას მხოლოდ ინვესტიციის პირადი შეხედულებით. კანონის თანახმად, გალტ ენდ თაგარტი ან ჯგუფის რომელიმე წევრი ან მათი დირექტორები, თანამშრომლები, ფილიალები, მრჩეველები ან აგენტები პასუხისმგებლობას არ იღებენ ნებისმიერ ვალდებულებაზე რაიმე ზიანის ან ზარალის მიმართ, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას, პირდაპირ ან ირიბად, ამ დოკუმენტის ან მისი შინაარსის რაიმე გამოყენების შედეგად, ან რაიმეწინააღმდეგობის ამ დოკუმენტს, ან რაიმე ქმედების, ან უმოქმედობის შედეგად რომელიმე მხარის მიერ, ამ დოკუმენტის საფუძველზე.

ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაცია ექვემდებარება შემოწმებას, სრულყოფას და ცვლილებას შეტყობინების გარეშე და გალტ ენდ თაგარტს არ აქვს რაიმე ვალდებულება ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაციის განახლების ან აქტუალურობის შენარჩუნების მიმართ. ამ დოკუმენტის მიწოდება არც ერთ შემთხვევაში არ ნიშნავს იმას, რომ არ მომზადრან ინფორმაციის ცვლილება ამ დოკუმენტის თარიღის შემდგომ ან იმ თარიღის შემდგომ, როდესაც ეს დოკუმენტი უკანასკნელად განახლდა, ან რომ ამ დოკუმენტში მოცემული ინფორმაცია უტყუარია რაიმე პერიოდისთვის იმ თარიღის შემდეგ, როდესაც მისი მიწოდება მოხდა, ან, თუ განსხვავებულია, ამ დოკუმენტში მითითებული თარიღის შემდეგ. გალტ ენდ თაგარტის ან ჯგუფის რომელიმე წევრის ან მათი დირექტორების, თანამშრომლების, ფილიალების, მრჩეველების ან აგენტების მიერ არ გაქმნულა რაიმე რწმუნება ან გარანტია, ამკარად გამოხატული ან ნაგულისხმევი ამ ინფორმაციის სისწორესთან და ამოწურავობასთან დაკავშირებით.

ამ დოკუმენტში მოწოდებული ინფორმაცია და გამოთქმული მოსაზრებები ემყარება ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო გამოცემის თარიღისთვის და წარმოადგენს მხოლოდ გალტ ენდ თაგარტის მიერ კვლევის ნაწილს. მოსაზრებები, პროგნოზები და შეფასებები, რომლებიც მოცემულია მასში, მიღებულია მესამე მხარის წყაროებიდან, რომლებიც მიჩნეულია სანდოდ და კუთილსინდისიერად, და შეიძლება შეიცვალოს შეტყობინების გარეშე. მესამე მხარის პუბლიკაციები, კვლევები და გამოკითხვები ზოგადად აჩვენებს, რომ ამ დოკუმენტში მოცემული ინფორმაცია მიღებულია წყაროებიდან, რომლებიც მიჩნეულია სანდოდ, მაგრამ არ არსებობს ამ მონაცემების სისწორის და ამოწურავობის გარანტია. შესაბამისად, არ შეიძლება დაყრდნობა ნებისმიერ იმ მონაცემზე, რომელიც მოცემულია ამ დოკუმენტში. არც გალტ ენდ თაგარტი, არც ჯგუფის რომელიმე წევრი, ან მათი დირექტორები, თანამშრომლები, ფილიალები, მრჩეველები ან აგენტები არ გასცემენ რაიმე რწმუნებას ან გარანტიას, ამკარად გამოხატულს ან ნაგულისხმევეს, ამ დოკუმენტის სარგებლობაზე მომავალი საქმიანობის პროგნოზირების საკითხში, ან რომელიმე ფასიანი ქაღალდის ან აქტივის მიმდინარე ან მომავალი ღირებულების შეფასებაში.

გალტ ენდ თაგარტს და ჯგუფს ნებისმიერ წევრს შეიძლება ჰქონდეს ბიზნესი ან ცდილობდეს ბიზნესი--ურთიერთობის დამყარებას კომპანიებთან, რომლებიც მოცულნი არიან ამ კვლევით. შედეგად, ინვესტირებმა უნდა იცოდნენ ინტერესთა პოტენციური კონფლიქტის შესახებ, რომელსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაციის ობიექტურობაზე.

ეს დოკუმენტი კონფიდენციალურია გალტ ენდ თაგარტის კლიენტებისთვის და კვლევითი მასალების გამოწერებისთვის. ამ დოკუმენტის ან მისი ნებისმიერი ნაწილის უნებართვო კოპირება, გავრცელება, პუბლიკაცია ან გამოყენებითი გადაცემა რაიმე მედით ან რაიმე ფორმით ნებისმიერი მიზნისთვის მკაცრად აკრძალულია.

ამ დოკუმენტის მიმღები პირები პასუხისმგებელნი არიან ვირუსების და სხვა დესტრუქციული მოვლენებისგან დაცვაზე. ელექტრონული გადაცემის მიღება ხდება მიმღები პირის საკუთარი რისკის ხარჯზე და წარმოადგენს მის პასუხისმგებლობას, მიიღოს ზომები, რომ ვირუსებისგან და სხვა დესტრუქციული მოვლენებისგან უზრუნველყოს დაცვა.

საინვესტიციო კვლევების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი

ნინო პაპავა | n.papava@gt.ge

მთავარი ეკონომისტი

კობა გვენეტაძე | kgvenetadze@gt.ge

ეკონომისტი

ევა ბოჭორიშვილი | evabochoishvili@gt.ge

ეკონომისტი

ალიმ ჰასანოვი | ahasanov@gt.ge

უფროსი ასოცირებული ანალიტიკოსი

გიორგი ირემაშვილი | giremashvili@gt.ge

უფროსი ანალიტიკოსი

დავით ნინიკელაშვილი | dninikelashvili@gt.ge

ანალიტიკოსი

დავით ქუტიძე | dkutidze@gt.ge

ანალიტიკოსი

თამარ ქურდაძე | tamarkurdadze@gt.ge

გალტ ენდ თაგარტი

მისამართი: აღმაშენებლის გამზირი 79, თბილისი, 0102,

საქართველო

ტელ: + (995) 32 2401 111

ელ. ფოსტა: research@gt.ge